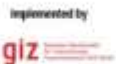




**Mwongozo wa mafunzo kwa wasimamizi
wa ICS kwa ajili ya kufikia viwango vya
kilimohai vya Umoja wa Ulaya (EU)."**



in cooperation with



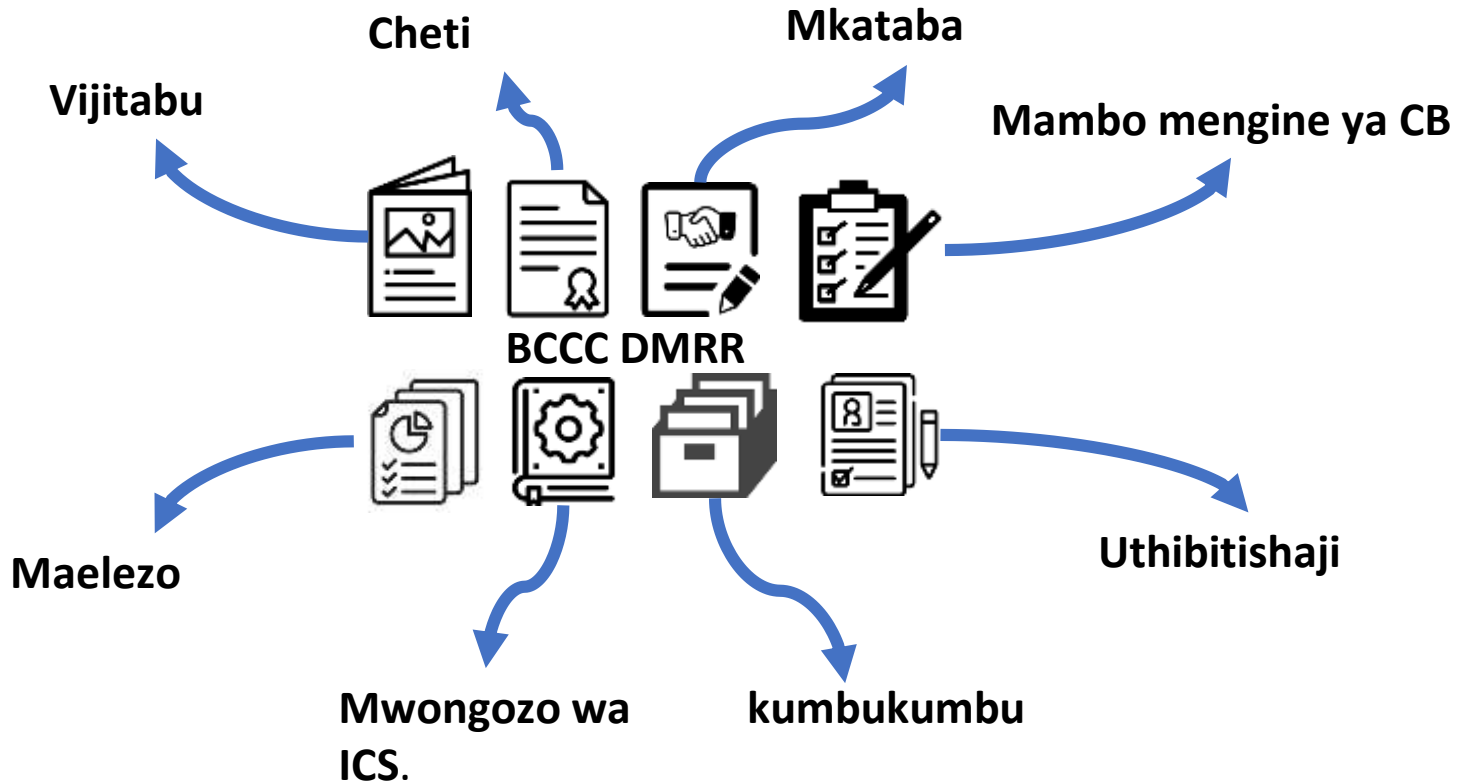
MAANDALIZI YA MAARIFA HAYA

- Nakala hii ni tafsiri ya kiswahili ya mwongozo wa mafunzo ya Mfumo wa Udhibit wa Ndani (ICS) uliotengenezwa awali kwa lugha ya Kiingereza kupitia ushirikiano wa shirika la kilimohai Tanzania (TOAM) na IFOAM – Organics International.
- Mwongozo huo ulishirikisha wadau wa ICS nchini Tanzania kuchangia ujuzi na maarifa ya namna mfumo huu unapaswa kutekelezwa.
- Kupitia mradi wa kitovu cha maarifa Afrika Mashariki (KHEA), TOAM iliweza kutafsiri mwongozo wa mafunzo haya kwa lugha ya Kiswahili ili kurahisisha matumizi yake kwa wadau mbali mbali wa mnyororo wa thamani. iliunga mkono tafsiri ya mwongozo huu kutoka Kiingereza kwenda Kiswahili, kama sehemu ya kuwezesha upatikanaji na usambazaji wa maarifa kuhusu ICS.

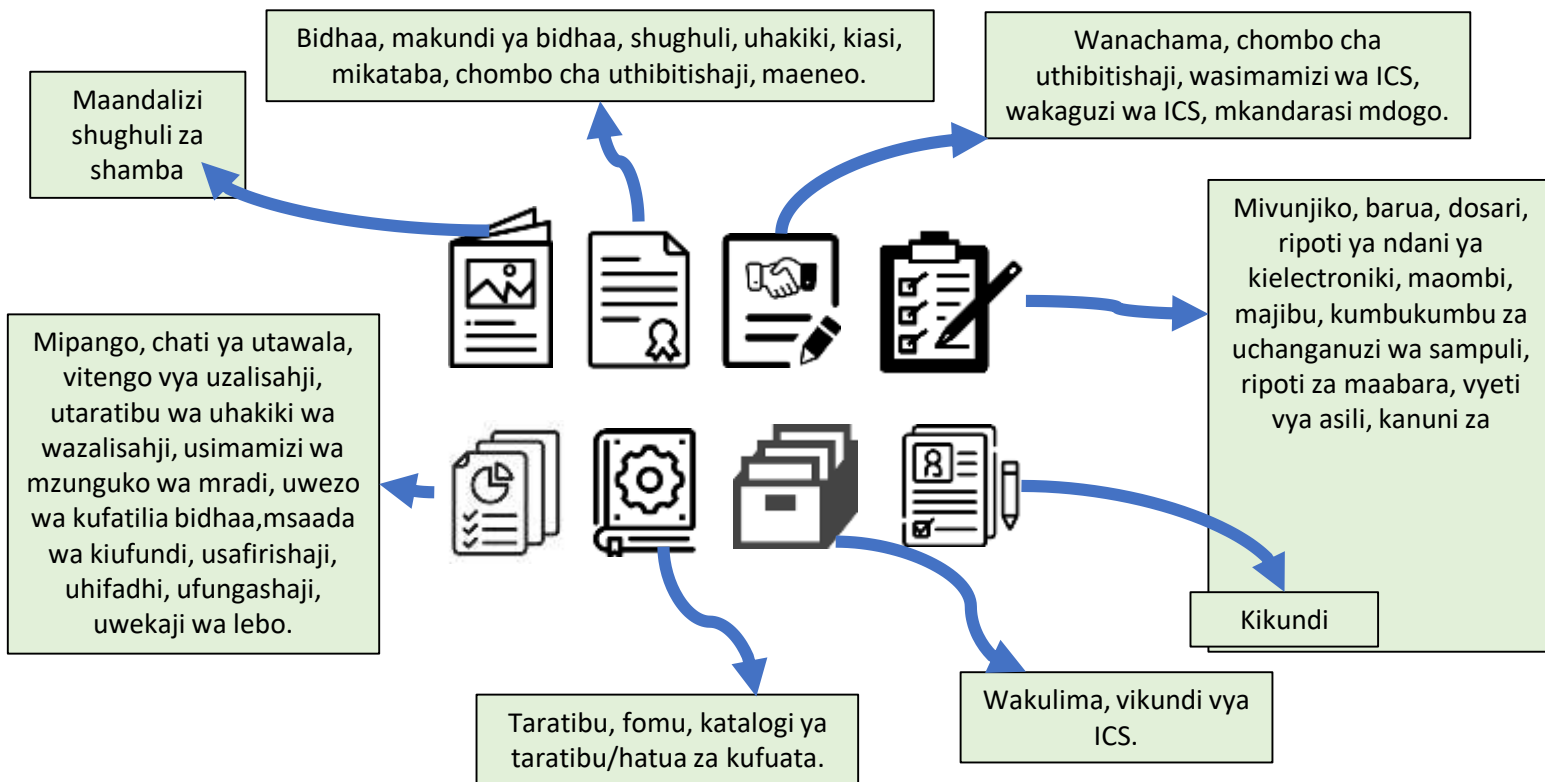
UTANGULIZI KUHUSU MAARIFA HAYA

- Mwongozo huu wa Mafunzo ya Mfumo wa Udhhibiti wa ndani (ICS) ni sehemu ya mfululizo wa nyenzo za mafunzo unaojumuisha seti 3, zilizolenga kuwajengea washiriki uelewa na uwezo wa kutumia Mfumo wa ICS katika Kilimohai.
- Nakala hii imejikita katika moduli Set 1 iliyowalenga wakulima na wakaguzi ikiangalizia mahitaji uzalishaji wa mazao ya kilimohai viwango vya ulaya (EU) ikiwa ni Pamoja na utangulizi kuhusu kilimohai, tofauti kati ya kilimohai na aina nyingine za kilimo, na viashiria vya msingi vya ICS.

Viashiria vya udhibitishaji wa kikundi.



viashiria vikuuu vya uthibitishaji wa kikundi.



Viashiria vikuu vya udhibitishaji wa kikundi

	Vijitabu	Cheti	mkataba	Mambo mengine ya CB	Maelezo	Muongozo wa ICS	Kumbu kumbu	usajili
wakulima	X	X	X	X	X	X	X	
Wafanya kazi	X		X		X	X	X	
Wakaguzi wa ICS	X		X		X	X	X	
Wasimammizi wa ICS	X		X	X	X	X	X	
Partners	X		X	X	X	X	X	
Kikundi		X		X	X	X	X	X
Chombo cha udhibitishaji		X	X	X				X
Chombo cha udhibitishaji / AB / Comm		X						X

Yaliyomo kwenye mafunzo

Siku ya kwanza

Msisitizo kwa
wakulima na wakaguzi
wa ICS.

Siku ya pili

Msisitizo kwa kikundi

Siku ya tatu

Msisitizo kwenye chombo
cha uthibitishaji

Yaliyomo siku ya kwanza: Msisitizo kwa wakulima na wakaguzi wa ICS.

1. Utangulizi.
2. Uwasilishaji wa washiriki na vikundi vyao.
3. Tofauti kuu kati ya kilimo hai na kilimo cha kutumia kemikali ni zipi?
4. Kanuni za kilimo hai ni zipi?
5. Kushirikiana uzoefu kuhusu uzalishaji wa kilimo hai.

Tofauti kuu kati ya kilimo hai na kilimo cha kawaida.

	Ni vitu gani zinafanya	Ni nitu gani haifanyi.
Kilimo cha kemikali (Conventional)	Matumizi ya kemikali sanisi za kuua wadudu Matumizi ya mbolea sanisi za viwandani. Kilimo cha zao moja Udhibiti wa BRC, uthibitisho wa usalama wa chakula.	Ubadilishaji Uhifadhi wa mazingira Uhifadhi wa rutuba ya udongo.
Kilimohai	Ubadilishaji. Matumizi ya viua wadudu vya kibiolojia. Matumizi ya mbolea asili Kuendeleza bioanuai Mzunguko wa mazao Kilimo mchanganyiko Udhibiti na uthibitisho wa kilimo hai Uboresho wa sifa za udongo Huzingatia kanuni 4 Ubora wa mbe	Utumiaji wa mbolea ya kiwandani.



Kinafuata **mizunguko ya asili** na kudumisha na kuboresha hali ya **udongo**, maji na hewa, afya ya mimea na wanyama, na uwiano kati yao.

Matumizi ya mchakato ambayo **hayaharibu mazingira**, binadamu, mimea, na wanyama

Kuhakikisha uadillifu (**ubora**) wa uzalishaji wa kilimo asili katika mnyororo mzima wa uzalishaji;

Katika kuchagua aina za mimea, kuzingatia utendaji wa kilimo, uwezo wa kustahimili magonjwa, na uhimilifu kwa hali mbalimbali za udongo na tabianchi za kienyeji,

Kuandaa mfumo wa uzalishaji kulingana na hatua za **kinga** na hatua za **tahadhari**

Kuzuia matumizi ya **pembejeo** za nje ;

Uzalishaji wa vyakula vinavyozalishwa kwa Kilimohai

Matumizi ya mbegu au Wanyama ambao wana kiwango kikubwa cha bioanuai ya vinasaba uwezo wa kustahimili magonjwa, na urefu wa maisha

Kanuni za uzalishaji wa kilimo hai



Photo: FIBL



Kipindi cha mpito na uwekaji wa lebo kwenye bidhaa



In cooperation with





Kilimo hai katika shamba gani?

-mipaka

-eneo

- Kuanzia lini?



1 Februari 2025: mwanzo wa kipindi cha mpito wa shamba la “karibu na ndizi”

Bidhaa zilipandwa baada ya 1 Februari 2027
zinaweza kuuzwa kama bidhaa ya kilimo hai

Kipindi cha ubadilishaji ni miaka 1-2 kwa mazao ya kila mwaka.



**Kilimo hai katika
shamba gani?**

-mipaka

-eneo

-kuanzia lini?

1 Februari 2025: mwanzo wa
kipindi cha mpito cha shamba
la “karibu na mto”.

Bidhaa kutoka kwa miti au vichaka
vilivyokuwa vimepandwa shambani
kufika tarehe 1 Februari 2025
zinaweza kuuzwa kama bidhaa za
kilimo hai endapo zitavunwa baada
ya tarehe 1 Februari 2028.

Kipindi cha Mpito kwa mazao
ya kudumu ni miaka mitatu.





Uzalishaji wa kilimo hai kuchafuliwa...

Kipindi cha mpito kwa
mazao ya kudumu ni
miaka mitatu.

Ila kama yatachafuliwa kipindi
au baada ya kipindi cha mpito,
basi muda utaongezeka.



Uzalishaji wa kilimo hai kutibiwa...

Kipindi cha mpito kwa
mazao ya kudumu ni
miaka mitatu.



Hata hivyo, endapo matibabu
yatafanyika wakati wa au
baada ya kipindi cha mpito,
kipindi kipa cha mpito
kitahitajika.



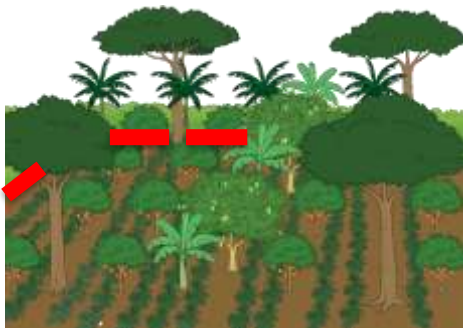


Holding = mashamba yote, majengo, vifaa, kumbukumbu na wafanyakazi vinavyosimamiwa chini ya usimamizi mmoja wa mkulima mmoja.

Ploti za uzalishaji (PU)



Kabla ya 1 Februari 2025:
ploti ya uzalishaji isiyoya kilimo hai.



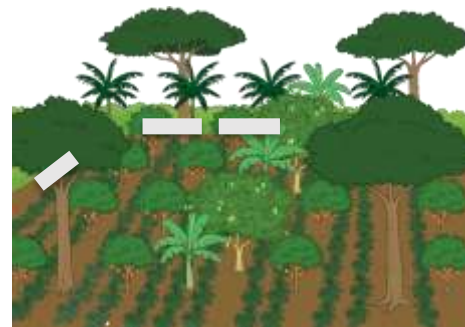
Kwanzia 1 Februari 2025 hadi
31 Januari 2027: ploti ikiwa
katika kipindi cha mpito



Kwanzia 1 Februari 2025 hadi
31 Januari 2028: ploti ikiwa
katika kipindi cha mpito.



kwanzia 1 Februari 2027:
ploti ya uzalishaji wa kilimo hai.



Kwanzia 1 Februari 2028:
ploti ya uzalishaji wa kilimo hai.



Ploti za uzalishaji.

Pembejeo za
kilimo hai.



Pembejeo
zisizo za kilimo.



Ambapo kikundi huuza
bidhaa za kilimo hai
pekee.



Bidhaa za
kilimohai.



Bidhaa sio za
kilimohai.



Ploti za uzalishaji.

Pale kikundi kinanunua bidhaa za asili na zilizo kwenye ubadilishaji.



Pembeje za kilimohai.



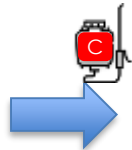
Bidhaa za kilimo asili.



Bidhaa wakati w kipindi cha mpito mwaka (1&2)



Pembejeo zisizo za kilimohai.



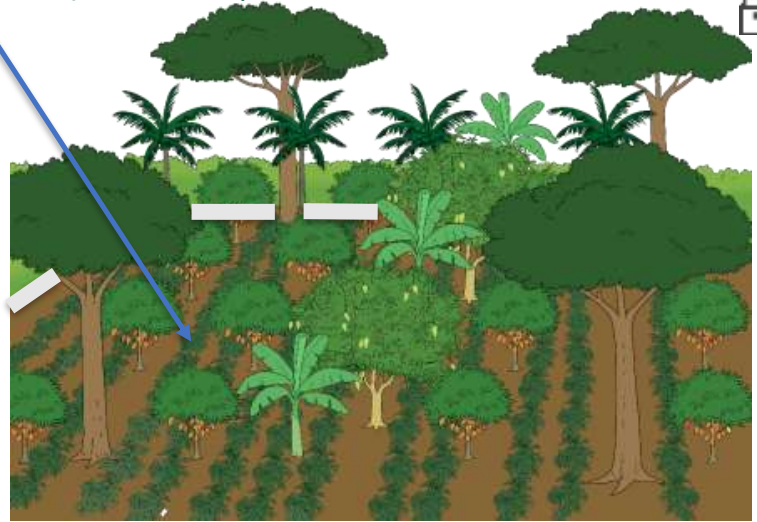
Bidhaa zisizo za kilimohai



Je wana kikundi wanaeza zalisha zao moja katika ploti ya uzalishaji tofauti tofauti. (mazao ya mwaka)



Ploti isiyo ya kilimohai.
“karibu na nyumbani” ikiwa maharage.



Ploti ya kilimo hai “karibia na mto”
ikiwa maharage.

Hairuhusiwi kwa aina moja ya zao la mwaka.

Je inawezekana kuzalisha mazao flani katika ploti ya kilimohai, na mazao mengine katika ploti isiyo ya Kilimohai. (mazao ya mwaka)



Ploti isiyo cha kilimo hai. “karibu na nyumba” ikiwa mahindi.



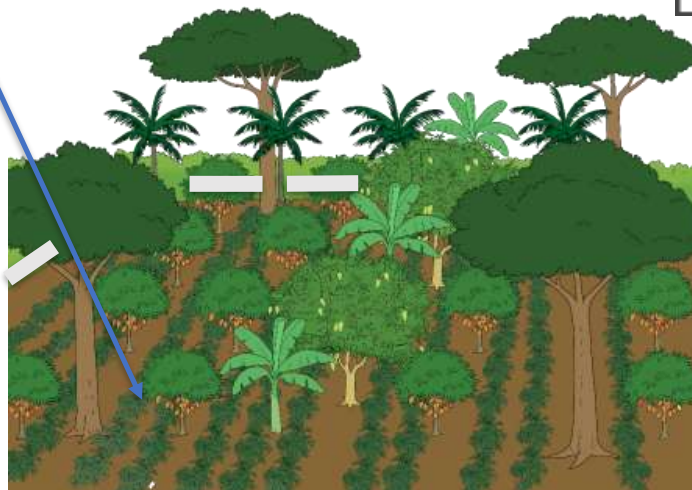
Ploti ya kilimohai “karibu na mto” ikiwa maharage

Inaruhusiwa kwa aina mbili tofauti ya mazao ya mwaka.

Je, yawezekana kuzalisha zao moja katika ploti ya kilimohai na isiyo ya kilulimohai. (mazao ya mwaka)



Ploti katika kipindi cha mpito.
“karibu na nyumba” ikiwa
maharage



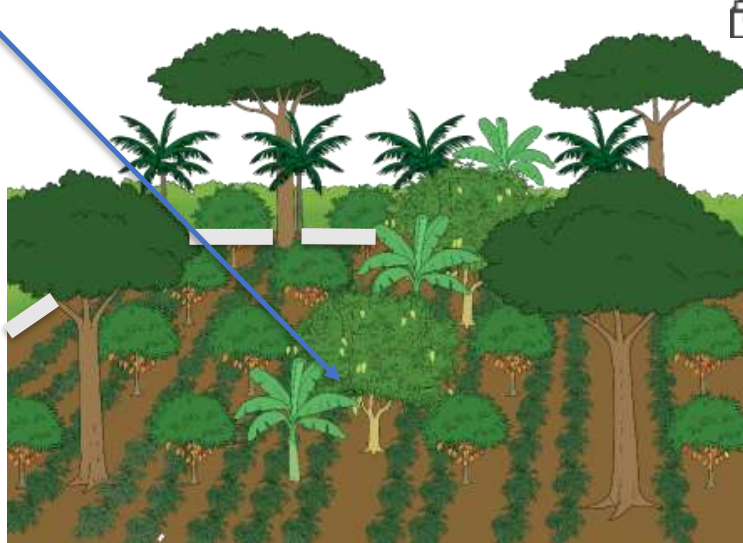
Ploti ya kilimohai “karibu na mto”
maharage.

Inaruhusiwa ila, kwa uangalifu maana mazao ya ploti ya kipindi cha mpito hayawezi uzwa kama mazao ya kilimohai bali kama mazao yaliyo katika kipindi cha mpito katika mwaka wa pili.

Je, waeza zalisha zao moja katika ploti tofauti? (mazao ya kudumu.)



Ploti isiyo ya kilimo hai “karibu na barabara” ndizi.



Ploti ya kilimo hai “karibu na mto” ndizi

**Inaruhusiwa kwa mazao ya kudumu ila,
Zingatia sheria, na ni kwa muda flani tu.**

Je, waeza zalisha zao moja katika Ploti tofauti? (mazao ya kudumu mfano) mfano,



Ploti isiyo cha kilimohai. (1) **Ndizi.**



Anza na uzalishaji wa kilimohai katika ploti (2)yenye **Ndizi (anza 1 Februari 2025)**



Ndio, “Inaruhusiwa, lakini mojawapo ya masharti ni kwamba mchakato wa kipindi cha mpito cha ploti isiyo ya kilimoha uanze haraka iwezekanavyo na ukamilike ndani ya muda usiozidi miaka mitano.”

Date Type of PU	1/2/2025	1/2/2026	1/2/2027	1/2/2028	1/2/2029	1/2/2030
Ploti ya uzalishaji(1)	Ploti isiyo ya kilimohai	Kitrengo kisicho kilimo hai	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti ya kilimohai
Ploti ya uzalishaji(2)	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti katika Kipindi cha mpito	Ploti ya kilimohai	Ploti ya kilimohai	Ploti ya kilimohai

Je, waeza lima zao moja katika ploti tofauti? (mazao ya kudumu)



Ploti isiyo ya kilimohai (1) yenye **ndizi**



Sio kilimohai



“katika kipindi cha mpito”



“kilimohai”



Kitengo cha kilimo hai (2) chenye **ndizi**
(kwanzia 1 Februari 2025)



Ndio, “Inaruhusiwa, lakini mojawapo ya masharti ni kwamba mchakato wa kipindi cha mpito cha ploti isiyo ya kilimoha uanze haraka iwezekanavyo na ukamilike ndani ya muda usiozidi miaka mitano.”

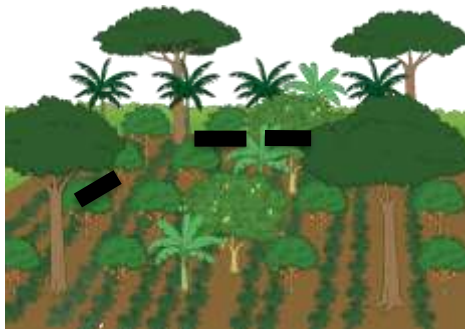
Baada Aina ya mazao.	1/2/2025	1/2/2026	1/2/2027	1/2/2028	1/2/2029	1/2/2030
kitengo(1)						
Kitengo (2)						

Je, waeza zalisha zao moja katika ploti tofauti? (mazao ya kudumu)

Ploti isiyo ya kilimohai yenye **ndizi**



Ploti ya kilimo hai, yenye **ndizi**



Inaruhusiwa (kwa mazao ya kudumu) chini ya uzangatiaji wa sheria kwa makini.



“Kikundi kitarifiwe kuhusu kuanza kwa mavuno angalau saa 48 kabla.” Taarifa hiyo hufanywa na meneja wa ICS kwa niaba ya wakulima wote au baadhi ya vikundi vya wakulima (kulingana na tafsiri ya mkulima).



“Mthibitishaji ataarifiwa kuhusu kiasi kamili kilichovunwa kutoka kila ploti ya uzalishaji (PU).



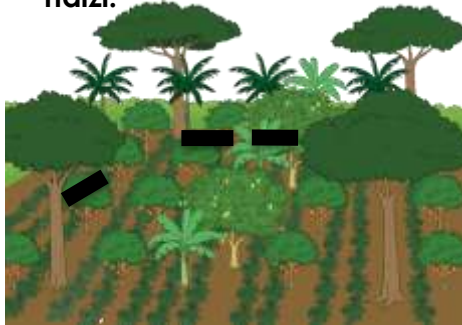
“Mpango wa kipindi cha mpito na hatua zinazochukuliwa lazima zihakikishe utanganifu sahihi.”

Je, waweza zalisha zlisha zao moja katika vitengo tofauti? (mazao ya kudumu)

Ploti isiyo ya kilimohai
yenye **ndizi**



ploti ya kilimohai yenye
ndizi.



Inaruhusiwa, kwa mazao ya kudumu chini ya sheria na uangalizi mkali.



“Mpango wa kipindi cha mpito na hatua zinazochukuliwa lazima zihakikishe utanganifu sahihi”

“Pemjeo za shamba za ploti isiyo ya kilimohai (PU) zihifadhiwe kando na zile za ploti iliyo bado kwenye kipindi cha mpito na ilelevya ploti ya kilimohai.”



Tenganisha mazao yaliyozalishwa

Tunza kumbu kumbu.



Wakulima huepuka vipi uwepo wa bidhaa na viambata visivyoruhusiwa katika uzalishaji wa kilimohai?"



zao: MAHINDI

Shughuli za kilimo	Kipindi hatari	Hatari
Uandaaji wa shamba	Novemba-Januari	Hatari ya mafuta kuvuja, viua magugu
Mbegu na miche	Disemba	Manunuzi ya mbegu zilizo tibiwa, mbegu mchanganyiko, kutibu mbegu
Kupanda	Disemba	Matumizi ya mbolea za kiwandani, kutozingatia kilimo mzunguko.
kupalilia	Aprili	Matumizi ya viua wadudu (paraquati)
Uchavushaji	Aprili – Mei	Mchanganyiko wa uchafuzi (uzalishaji wa mbegu))
Wadudu (uharibifu wa wadudu)	Dis– Juni	Matumizi ya viua wadudu.
Uvunaji.	Aprili – Juni	kuchanganya, uchafuzi kwa sababu ya vifaa.
Shughuli za baada ya mavuno (kupogoa, ...)	Mei – Oct	Hasara kwa sababu ya wadudu, uchafuzi, kkuchangaya, matibabu baada ya mavuno
Ghala, usindikaji	Mei - Oct	Mchanganyiko, fumigeshoni, matatizo ya uwekaji lebo, na usafishaji

1. Tambua tabia za uzalishaji usio wa kilimohai.

2. Tambua maeneo na wakati ambapo bidhaa za kilimohai zinaweza kuwa katika hatari ya kuchanganyika na bidhaa au viambata visivyoruhusiwa katika kilimohai.”

1

2

Wakulima huepuka vipi uwepo wa bidhaa na viambato visivyoruhusiwa katika uzalishaji wa kilimo hai?"



1. Tambua tabia za uzalishaji usio wa kilimohai.

2. Tambua maeneo na wakati ambapo bidhaa za kilimohai zinaweza kuwa katika hatari ya kuchanganyika na bidhaa au viambata visivyoruhusiwa katika kilimohai."

ZAO: KAHAWA		
Shughli ya kilimo	Kipindi cha hatari.	Hatari
Maandalizi ya shamba.	Machi	Mmomonyoko
Mbegu na miche	Machi	Matumizi ya mbegu au miche iliyotibiwa kwa njia zisizo kilimo asili.
Kupanda	Aprili	Kutibu mizizi ya miche . DAP (Diammonium phosphate/ureum) kwenye shimo la mmea.
kupalilia	Aprili – Mei	Matumizi ya viua magugu
Uchavushaji	Nov-Dis	Hakuna uchavushaji kutokana na kifo cha nyuki kilichosababishwa na matumizi ya viuatilifu na majirani.
Wadudu (uharibifuwa wadudu)	Mwaka mzima	Uharibifu wa mmea wa kahawa kutokana na shinikizo kubwa la wadudu/mabuu
Uvunaji	Juni – Dis	Mchanganyiko (mchanganyiko usiofaa), uchafuzi kutokana na ufungaji na usindikaji wa awali.
Shughuli baada ya mavuno (kupogoa, zao funika, ...)	Dis – Machi	Uchafuzi kutokana na mkasi, matibabu ya jeraha (hakuna), na matumizi ya mbolea ya NPK ni mambo yanayoweza kuathiri uhalisia wa kilimo hai.,
Ghala , usindikaji		Mchanganyiko usifaa, uchafuzi.

Wakulima huepuka vipi uwepo wa bidhaa na viambato visivyoruhusiwa katika uzalishaji wa kilimo hai?"



3. Kuandaa hatua za kuepusha bidhaa za kilimohai zisije zikaguswa na bidhaa na viambato visivyoruhusiwa kwenye kilimohai.

4. Kujaribu ufanisi wa hatua hizi.

5. Kuwaarifu/kufundisha watu wanaohusika.

6. Kuweka mfumo wa kuonyesha kuwa hatua husika zimetokelezwa.

Bidhaa			
Sifa za kilimo.	Kipindi hatari.	Hatari	Hatua za kuepusha uchafuzi (utekelezaji kuthibitishwa kwa kumbukumbu).
Maandalizi ya shamba.	Novemb er- January	Mafuta kuvuja, magugu	Kuthibitisha kufyekwa, muda wa kulima kwa jembe.
Megu na miche			
Kupanda			
kupalia	Aprili- Mei	Matumi zi ya viaa magugu	Kufunika udongo kwa mabaki (mulching), mazao funika, palizi ya mikono, kilimo mchanganyiko., ...
Kuvuna			
Shughuli za baada ya mavuno. (kupogoa,...)			

1

2

3,4,5,&6

Kilimohai kinahusiana na udongo.



Inayoweza
kuthibitishwa



Inaweza kuthibitishwa kama kilimo hai kwa sababu ya msamaha wa jumla kwa mimea dawa na mimea ya mapambo inayolimwa kwenye poti.

Kilimohai inahusiana na udongo...



Inaweza
kuthibitishwa.



Inaweza kuthibitishwa kama kilimo hai kwa sababu ya msamaha wa jumla kwa miche (kushoto) na vipandikizi (kulia) vinavyolimwa kwenye chombo.

Kilimohai inahusiana na udongo



Inayoweza
kuthibitishwa.



Si ya kuthibitishwa kama
kilimohai kwa sababu nyanya
si mimea ya dawa, mimea ya
mapambo, miche wala
vipandikizi.

Bidhaa, na viambata vinavyotumika katika uzalishaji wa kilimohai.



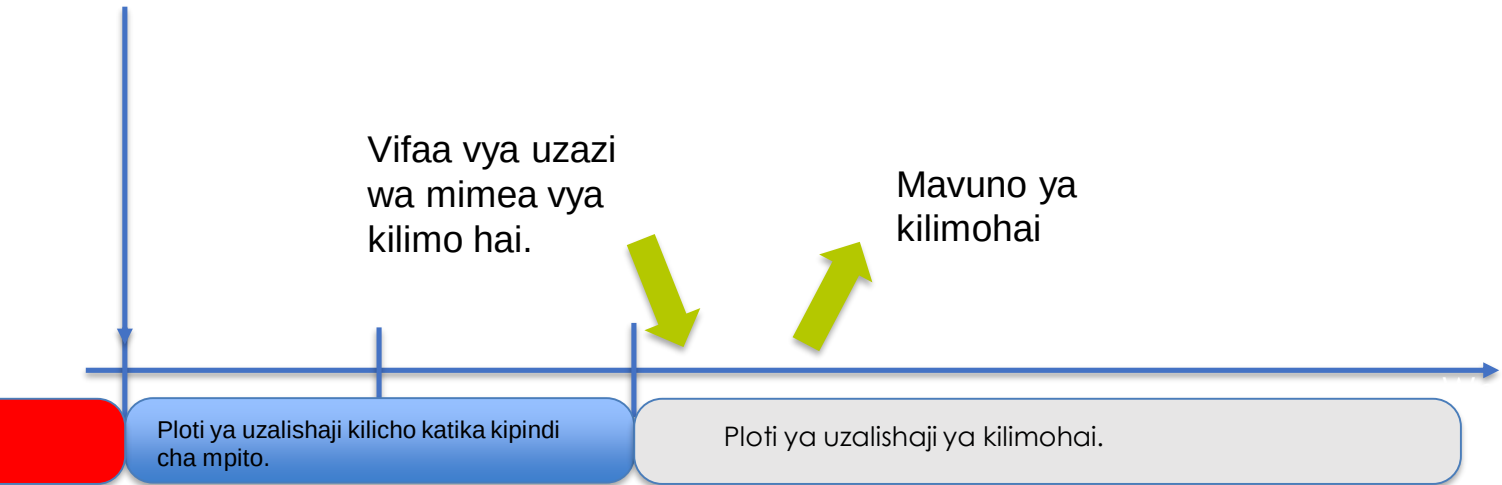
**Mbegu, miche
na vipandikizi.**



Mbegu, miche na vipandikizi. (Vifaa vya uzazi vya mimea (PRM).)



Mwanzo wa kipindi cha mpito.



Mbegu, miche na vipandikizi. (Vifaa vya uzazi vya mimea .)



Mwanzo wa kipindi cha Mptio

PRM inayokuwa katika
Kipindi cha mpito, iwapo
PRM ya kilimohai
haipatikani.

Mvuno wa
kilimohai.

wakati

Ploti ya uzalishaji iliyo katika
kipindi cha mpito.

Ploti ya uzalishaji wa kilimo hai.

Mbegu, miche na vipandikizi. (Vifaa vya uzazi vya mimea (PRM).)



Mwanzo wa kipindi cha Mptiop

Vifaa vya uzazi vya mimea visivyo vya kilimohai (PRM isiyo ya kilimohai), iwapo PRM 'inayokuwa katika kipindi cha mpito' haipatikani na chini ya masharti fulani

Mavuno ya kilimo hai.

Wakati

Kitengo cha uzalishaji kulicho katika kipindi cha uongofu.

Kitengo cha uzalishaji wa kilimo hai.

Mbegu, miche na vipandikizi. (Vifaa vya uzazi vya mimea (PRM).)

Mwanzo wa kipindi cha uongofu.



PRM isiyo ya kilimo hai), iwapo PRM 'inayokuwa katika kipindi cha mpito' haipatikani na chini ya **masharti fulani**.



Ploti ya uzalishaji iliyo katika kipindi cha mpito.

Ploti ya uzalishaji wa kilimohai

- isiyo ya kilimohai, na imetibiwa na kemikali.
- “Chini ya idhini iliyopatikana kabla ya kupanda mbegu/kupanda miche.
- Idhini inaweza tolewa na mamlaka ya uthibitishaji
- Haiwezi kuidhinishwa kwa miche ya mazao ya msimu

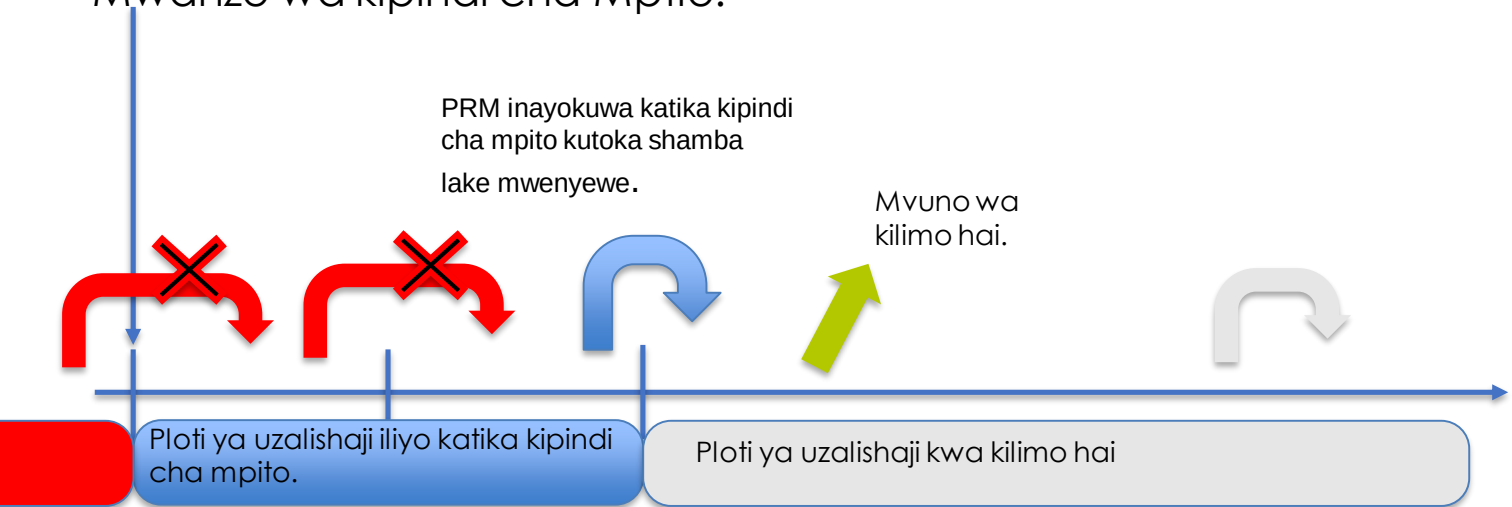


wakati

Mbegu, miche na vipandikizi. (Vifaa vya uzazi vya mimea (PRM).)



Mwanzo wa kipindi cha Mptio.



Vifaa na viambato vinavyotumika katika uzalishaji wa kilimo hai.

Mbegu, miche na vipandikizi.

mbolea



Muhtasari wa Usimamizi wa Udongo wa Kilimo Hai



Usimamizi wa udongo.

- Dumisha na ongeza mbolea asilia ya udongo na uhai wa udongo, zuia ugumu na mmomonyoko.
- Mazao ya kila mwaka: Mzunguko wa mazao wa miaka mingi unaojumuisha mikunde unahitajika. Perennial crops: plant diversity & use of short-term green manure & legumes
- Matumizi ya samadi ya mifugo na mboji.;
- Matumizi ya pembejeo za nje yahifadhiwe kwa kiwango cha chini kabisa. Mbolea za madini zenye nitrojeni haziruhusiwi kutumika.

Usimamizi wa udongo na lishe ya mimea.



Ni pale tu ambapo hatua za kinga hazitoshi, bidhaa na viambato vilivyoidhinishwa kwa matumizi katika uzalishaji wa kilimo hai vinaweza kutumika.

Mbolea, viimarishaji vya udongo na virutubisho vinavyoruhusiwa kutumika.		Sheria z amatumizi.
Samadi ya shambani.		Bidhaa inayojumuisha mchanganyiko wa kinyesi cha wanyama na mabaki ya mimea (malalo ya wanyama na malisho). Asili ya viwanda imepigwa marufuku.
Kinyesi cha wanyama kilichokompostiwa, ikiwemo samadi ya kuku na samadi ya shambani iliyokompostiwa.		Asili ya mashamba ya viwanda imepigwa marufuku.
Majivu ya mbao.		Kutoka kwa mbao ambazo hazijachakatwa kwa kemikali baada ya kukatwa

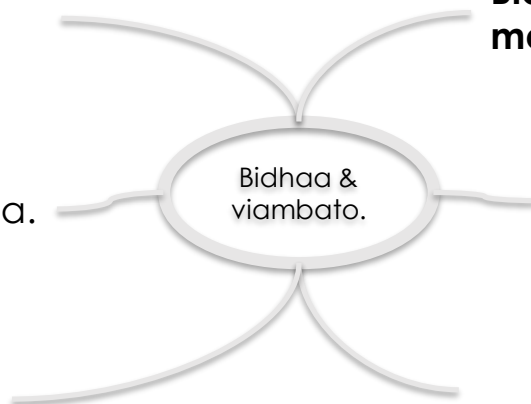
Orodha nzima: Tazama Kiambatisho II na Kiambatisho VI cha Kanuni (EU) 2021/1165 (www.eurlex.eu)

Bidhaa na viambato vinavyotumika katika kilimo hai.

Mbegu, miche
na vipando.

**Bidhaa za kulinda
mazao.**

Mbolea.



Udhibiti wa Wadudu na Magugu kwa Kilimo Hai.

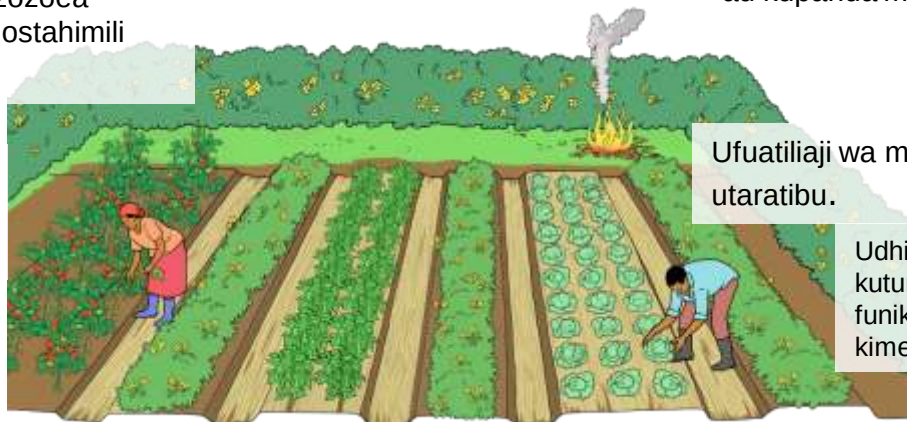


Aina za mimea zilizozoea mazingira na zinazostahimili wadudu.

Mzunguko wa mazao na kilimo mchanganyiko.

Kuendeleza bioanuwai na wadudu marafiki wa asili

Udhibiti wa wadudu kwa njia za kimekanika au kitamaduni (kuondoa kwa mikono, mitego, au kupanda mimea mitego).)



Ufuatiliaji wa mazao kwa utaratibu.

Udhibiti wa magugu kwa kutumia matandazo, mimea funika au hatua za kimekanika pekee.

Ni pale tu ambapo hatua hizi hazitoshi au iwapo kuna tishio lililothibitishwa kwa mazao, bidhaa na viambato vilivyoidhinishwa kwa matumizi katika uzalishaji wa kilimo hai vinaweza kutumika

Organic Pest & Weed Management



Ni pale tu ambapo hatua hizi hazitoshi au iwapo kuna tishio lililothibitishwa kwa mazao, bidhaa na viambato vilivyoidhinishwa kwa matumizi katika uzalishaji wa kilimo hai vinaweza kutumika.

Aina za viini hai vinavyoruhusiwa.	Mifano.	Sheria za matumizi.
Viambato vya msingi.	Siki, lecitini, maziwa mgando (whey), mafuta ya alizeti, bia, maziwa ya ng'ombe....	Hakuna
Viini hai vyenye hatari ndogo.	Feriki (III) fosfati, feriki pirofosfati, sodiamu hidrojeni kabonati, viambato vingine vyenye hatari ndogo vinavyotokana na mimea au wanyama.	Hakuna
Viumbe vidogo.		Isiyo ya vinasaba vilivyobadilishwa
Viini hai vinginevyo.	pinosad, dioksidi ya kaboni, etilini, asidi za mafuta ¹ , dondoo la kitunguu saumu, potasiamu hidrojeni kabonati, feromoni ² , mchanga wa quartz, azadirachtin ³ , mafuta ya citronella ¹ , mafuta ya karafuu ¹ , ...	1: not as herbicide 2: only in traps 3: extracted from the Neem tree

Orodha nzima: Tazama Kiambatisho I na Kiambatisho VI cha Kanuni (EU) 2021/1165 (www.eurlex.eu.)



Vitengo vya uzalishaji visivyo vya kilimo hai, vilivyo katika kipindi cha mpitoi: ukubwa, eneo, maelezo kwenye ramani, mwanzo wa kipindi cha uongofu, makadirio ya mavuno

Daftari la shambani lenye kumbukumbu za pembejeo za nje zilizotumika katika kila shamba na mavuno.

Daftari la usafi lenye kumbukumbu za kila usafi/utakasaji (tarehe, kiini hai, eneo).

**Uwekaji
kumbuku
mbu
(kilimo)**

Daftari la mimea lenye kumbukumbu za pembejeo za nje zilizotumika kuhakikisha afya ya mimea (kiini hai, jina la PPP?, wapi?, lini?, kiasi?, sababu?, mazao?).

Daftari la udongo lenye kumbukumbu za pembejeo za nje zilizotumika kudumisha ubora wa udongo (tarehe, jina, kiasi, zao, mashamba)

Shughuli nyingine za baada ya mavuno zinazotekelezwa na wakulima

Ufungashaji na usafirishaji wa bidhaa za kilimo hai:

Bidhaa za kilimohai na zilizopo katika mpito (conversion) zinatakiwa kusafirishwa kwa kuhakikisha:

- (i) Hatua za kuzuia uwezekano wowote wa bidhaa hizo kuchanganyika zimechukuliwa
 - (ii) bidhaa za kilimo hai na zilizopo katika mpito zitambulike muda wote
- Kumbukumbu zihifadhiwe kuhusiana na:
- (iii) siku za ukusanyaji, saa, na njia ya usafirishaji
 - (iv) tarehe na saa ya kupokelewa.



Shughuli nyingine za baada ya mavuno zinazotekelezwa na wakulima



Ufungashaji na usafirishaji wa bidhaa za kilimo hai:

Bidhaa za kilimo hai na zile zilizo katika mchakato wa uongofu lazima zisafirishwe

(i) katika vifungashio, vyombo au magari yanayofaa, ambavyo vimefungwa kwa namna ambayo mabadiliko ikiwemo kubadilisha yaliyomo hayawezi kufanyika bila kuharibu kifungashio/muhuri na kutolewa lebo yenye angalau taarifa zifuatazo:”

Jina, anuani ya mkulima

Jina la bidhaa ‘kilimo hai’,

‘katika mchakato wa uongofu’ au ‘kisicho cha kilimo hai’

Jina au nambari ya chombo cha uthibitisho Alama ya utambulisho wa kundi (kwa mujibu wa mfumo wa alama uliokubaliwa kitaifa au kwa chombo cha uthibitisho na unaoruhusu ufuatiliaji wa kundi)



Majukumu mengine ya wanachama.



- **Saini makubaliano na kundi yakithibitisha:** Uzingatiaji, kushiriki katika ICS, kuruhusu ufikiaji, kukubali na kutekeleza hatua endapo kutakuwa na kutokufuata masharti (NC), kumjulisha msimamizi wa ICS endapo kuna mashaka au mabadiliko, kujiunga na kundi moja pekee kwa bidhaa moja
- **Uwe mkulima.**
- **Awe mkulima mwenye eneo dogo au mauzo madogo ya uzalishaji wa kilimo hai ('mkulima mdogo').**
- **Shiriki katika mafunzo yanayoandaliwa na kundi.**



HITIMISHO

- Seti hii imeangazia viashiria vya msingi vya mfumo wa ICS na mahitaji ya viwango vya kilimohai vya Ulaya katika uzalishaji. Mada hii ni muhimu ili kujenga ICS imara na yenye manufaa kwa wazalishaji na walaji wa bidhaa za kilimohai.
- Katika Seti ya siku ya pili utajifunza zaidi kuhusu mahitaji ya viwango vya kilimohai vya ulaya kwa vikundi vya wakulima na opereta wengine.

*Imeandaliwa na Shirika Mwamvuli la Kilimohai Tanzania
(TOAM) kupitia mradi wa kitovu cha maarifa Afrika
Mashariki (Knowledge Hub for Organic Agriculture and
Agroecology Tanzania - KHEA)*

Kupata seti ya siku ya pili na ya tatu tembelea jukwaa la kidijitali la maarifa ya kilimohai na kilimoikolojia katika tovuti: <https://khea-africa.org/>

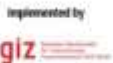
Tunapatikana:

Mtaa wa Samora Avenue, Jengo la Kelvin House, gorofa ya Kwanza.

Kwa mawasiliano Zaidi tupigie kupitia +25574413499



Asante sana na karibu uendeleee na seti ya siku ya pili



In cooperation with

